

Bulteno de la Londona Esperanto-Klubo

londonaesperanto klubo.com

Marto - Aprilo 2026

Kluba programo

Marto

6. **Humanismaj imagoj en beletraj verkoj de V. Eroŝenko**, Nina Danylyuk.
13. **Ĉinaj Ideogramoj: Historio kaj nuno**, HU Shenghao. Ĉeesta kunveno en Highbury.
20. **LEK jarkunveno**. Ĉeeste en Highbury - vidu detalojn en teksto.
20. **Prezento de neprononcebla Nobel-premiito**, Istvan Ertl.
27. **Mata Hari**, parolos Klaas Dijkstra.

Aprilo

3. **Klubo fermitaj pro Pasko**
10. **Bieroj kaj nomoj de bieroj**. Prelegetoj, ĉeeste en Highbury.
17. **Instituto Egon Schaden kaj ĝia planlingva kolekto**, de Miguel Bento.
24. **Pri amikeco**, parolos Danka Leyk.

Esperanto is a neutral, international language, and a global community. Turn to the back page to get started.

Letero de la prezidanto

Karaj LEK-anoj,

Ĉi-monate okazos la jarkunveno de nia klubo, je la 20a de marto je 19h15. Dum la kunveno, ni revidos nian agadon de la antaŭa jaro, komencos plani por la sekva, kaj, plej grave, elektos oficistojn kaj komitatanojn, kiuj prizorgos la klubon dum jaro. Por ke ni faru tion, ĉeesti devos kvorumo de klubanoj, do mi petas ke oni venu se oni povos.

Ĝis nun, neniuj nova kandidatiĝis, kaj unu komitatano informis ke li ne volas daŭrigi sian funkcion dum la venonta jaro. Se vi havos iometon da tempo, bonvolu pripensi la ideon ke vi povas volontuli kaj helpi al la klubo. La laboro estas ne tre peza, sed multe gravas ke anoj partoprenu kaj kunportu proprajn ideojn. Se neniuj voluntulos, estos danĝero ke ni ne povos plenumi la devigatajn rolojn.

La komitatano kiu eksiĝos ĉifoje estas Shenghao Hu, kiu ĉijare prizorgis la programon. Ni dankegas lin pro lia laboro en la lastaj dek du monatoj, dum kiuj ni ĝuis eventon ĉiusemajne. Shenghao organizis grandan parton de tio, kune kun la Verda Stelo, la klubo de Antverpeno, kun kiu ni kunhavas niajn retajn eventojn.

Ankaŭ, mi forgesis diri en la lasta bulteno: bonvolu reaniĝi al LEK por la jaro. La klubo ne aŭtomate reanigas anojn, kaj oni aktive aniĝu se oni volas daŭre esti parto de la klubo. Laŭ la reguloj, oni faru tion antaŭ (aŭ almenaŭ komence de) la jarkunveno por havi rajton voĉdoni.

En la lasta periodo niaj eventoj inkluzivis du pri lingvoj, kaj du pri esperantaj eventoj. Por resti freŝa ni havas aliajn aferojn ĉifoje. En la venontaj du monatoj ni lernos pri Vasilij Eroŝenko, rusa "anarĥiema" (laŭ vikipedio) verkisto kaj esperantisto. Kvankam blinda, li vojaĝis pere de Esperanto al Japanio kaj al Ĉinio.

El le LVS programo estos prezento pri László Krasznahorkai, hungara verkisto, kiu gajnis premion Nobel en 2025. Rakontaron lian nun esperantigas István Ertl, kiu parolos en marto. Tiu samtempos la jarkunvenon, do bonvolu prefere ĉeesti la kunvenon se tio eblas.

Ĝis baldaŭ, Phil Housley

Bildo el *Kie ni povas trovi Dion? demandis la eta porkido*

De kie ni akceptas ideojn?

Post la novjara kunveno, en kiu oni interŝanĝis esperantaĵojn, restis kelkaj neprenitaj libroj. Inter la libroj estas multaj strangaĵoj, sed ni konservos ilin, okaze ke ili estos interesaj al iu. La plej nova estas *Kie ni povas trovi Dion? demandis la eta porkido*, kun subtitolo *Libro por ĉiuj, kiuj ne akceptas trompojn*. La libron eldonis Fondaĵo Giordano Bruno, en Germanio. Bruno vivis de 1548 ĝis 1600, kiam Romkatolikoj mortigis lin pro liaj vortoj. Kvankam li ne estis moderna en ĉiuj liaj pensoj, li subtenis plurajn ideojn nun akceptatajn, kaj tio ne plaĉis al eklezio.

La libreto sekvas la vojaĝon de du malgrandaj bestoj, dum kiu ili lernas pri la ideo de dio, kaj serĉas klarigojn pri kial ili volu tion. La intenco estas ne kaŝita - la libro volas montri ke akcepti ideojn de aŭtoritatuloj ne solvos problemojn, precipe kiam tiuj ideoj ne kongruas kun nia propra kompreno pri la mondo.

Mi supozas ke al esperantistoj ĉi tiu ideo estas jam longe pripensita. Ni emas esti pli liberpensemaj, pli emas

serĉi ideojn de aliaj fontoj, kaj pli pripensas tiujn ideojn, elektante nur tiujn kiuj ŝajnas al ni plej taŭgaj. Ni ne akceptas ke iu lingvo bonas nur pro tio ke multaj uzas ĝin, ĉar ni povas vidi ke ne ĉiuj sukcesos en mondo kie la ĉefa lingvo estas malfacila al multaj.

La libreto parolas pri religioj laŭ tradicia senco - grandaj eklezioj kun longaj historioj. Ĉu oni same pripensu aliajn idearojn? Hierau en gazeto mi legis ke la ideo "oni havas proprajn kolorojn" ankoraŭ popularas. Homoj iras al "istoj" de tiu ideo, kaj akceptas instrukciojn ke "vi ne surhavu blujajn vestaĵojn" aŭ simile. Tio estas alia situo en kiu homoj akceptas vortojn de aŭtoritatuloj - la sekvoj estas malpli grandaj, sed la ago similas.

Eble oni eĉ diru ke en preskaŭ ĉiu parto de vivo homoj emas akcepti ideojn de aliuloj, sen taŭga pripensado. Certe ni ne havas tempon por pripensi ĉion, sed mia sento estas ke entute ni ne sufiĉe pensas, kaj akceptas tro da stultaĵoj. Ni eĉ akceptas kiam reklamistoj diras al ni ke ni ne estas feliĉaj, kaj ke ni volas aĉeti novajn

aĵojn, kiuj helpas al nia feliĉo en nedifinita maniero!

Esperanto povas esti parto de alternativa vivmaniero. Pere de Esperanto oni povas pli facile komuniki, diskuti, gajni ideojn kaj trovi ĉu ili estas utilaj. Mi ne volas fuŝi la finon de la libro, sed vi verŝajne povas imagi ke la du bestoj trovas ke la sekreto de feliĉo estas en tio kion oni povas mem sperti, ne en tio kion oni devas akcepti laŭ la ordono de aliuloj.

Disvastigo de Esperanto estas malfacila tasko - ni ĉiuj konscias pri tio. Ni ne povas promesi tujan ŝanĝon en vivkvalito, aŭ fari ke ĉiutagaj problemoj tuj malaperu. Neniu povas oferti tion, kvankam multaj ŝajnigas fari ĝin. Tio kion ni povas oferti estas maniero por pensi pli vaste, por esti pli libera. Esperanto ne donas tion, sed mondo en kiu homoj povas libere komuniki estas bona bazo por konstrui tion.

Phil Housley

How can we talk together?

If you met someone, at random, out of everyone in the world, would you be able to talk with them? Perhaps you could order a drink, but could you discuss the things that are important to them or to you? Any person may have something important to say, but we won't know unless we can talk together.

Learning even one normal language can take years - not only are languages complicated by their histories, with more exceptions than rules, they also depend on a lot of shared experience. It's possible to learn to speak like a native, but slowly, and there are thousands of languages in the world!

Esperanto is not a normal language. It was intentionally planned and constructed, so that it should be easy to learn but able to express any idea. The grammar is well-defined, the vocabulary is as small as possible. Just as importantly, Esperanto speakers learn to speak clearly, thinking about whether their words will be understandable, and trying to honestly understand the words of others.

Do you want to try to talk with everyone? The Esperanto text on the other side of this page is the same as this. You can probably understand a lot of it already. Visit unua.leciono.org (or scan the code) for a quick first lesson, or find the London Esperanto Club at londonaesperantoklubo.com.

with Esperanto?

Kiel povas ni paroli kune?

Se vi renkontus iun, hazarde, el ĉiuj en la mondo, ĉu vi povus paroli kun li? Eble vi povus mendi trinkaĵon, sed ĉu vi povus prepari la aferojn kiuj gravas al vi aŭ al li? Iu ajn homo povas havi ion gravan por diri, sed ni ne scios sen ke ni povu paroli kune.

Lerni eĉ unu normalan lingvon povas bezoni jarojn - lingvoj ne nur estas komplikataj de siaj historioj, kun pli da esceptoj ol reguloj, ili ankaŭ dependas de multe da kunhavigata sperto. Eblas lerni paroli kiel denaskulo, sed malrapide, kaj ekzistas miloj da lingvoj en la mondo!

Esperanto ne estas normala lingvo. Oni intence planis kaj konstruis ĝin, por ke ĝi estu facile lernebla, sed povu esprimi iun ajn ideon. La gramatiko estas bone difinita, la vortaro estas kiel eble plej malgranda. Same grave, esperantistoj lernas paroli klare, pensante pri ĉiuj iliaj vortoj estos kompreneblaj, kaj provante honeste kompreni la vortojn de aliaj.

Ĉu vi volas provi paroli kun ĉiuj? Se vi legis ĝis tie, vi jam komprenas multon, kaj eble ankaŭ rimarkis ke la esperanta teksto estas pli simpla. Vizitu unua.leciono.org (aŭ skanu la kodon) por rapida unua leciono, aŭ trovu la Londonan Esperanto-Klubon ĉe londonaesperantoklubo.com.

per Esperanto?

Nova informada provo

Mi intencas fari novan provon informi la mondon (en Londono) pri Esperanto. Mia nuna ideo estas presi flugfoliojn, kaj sufiĉe kuraĝigi por disdoni, eĉ surstrate. Mi ne scias ĉu mi atingos tion. Sed antaŭ tio mi bezonas krei ion presindan. Mi verkis mallongan tekston (legebla ĉe leciono.org), kaj mi povas presi tion, sed ĉu longa teksto estas bona ideo, aŭ ĉu oni bele diru ion mallongan kaj esperu ke homoj interesiĝu sufiĉe por iri al retejo kaj plu legi? Maldekstre, vi povas vidi mian provon krei allogaĵon, sed mi ne scipovas dizajni.

Kion vi opinias, kaj ĉu vi volontos partopreni? Unue, ni devas fini la dizajnon, kaj due ni devos trovi ne-esperantistojn kaj paroli kun ili. Mi pensas ke ambaŭ taskoj estu facilaj, sed ili estas ekster mia sperto!

Phil Housley

Ludu spione en Esperanto

Ĉu vi scias, ke ekzistas bando de homoj, kiuj ĉiu-dimanĉe kaj ĉiu-merkrede renkontiĝas en interreto por partopreni en malaprobinda, eĉ danĝera praktiko? Jes, sekreta grupo de spionoj, ĉefspionoj, agentoj kaj unu murdisto! Tamen ne timu, la kapuĉmanteloj kaj ponardoj estas virtualaj, neniuj fakte mortas. Temas pri Esperantlingva versio de la mondfama vortludo "Codenames".

Laŭvice, ĉiu teamo ricevas aludon de la ĉefspiono, kiu indikas kodnomojn de ties agentoj sur la tablo. Oni elektu la proprajn agentojn kaj evitu la agentojn de la alia teamo, la neŭtralajn kartojn, kaj plej grave, la murdiston! La teamo, kiu trovas ĉiujn siajn agentojn venkas.

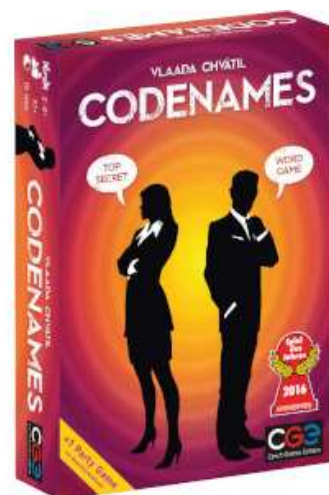
En marto 2022 aperis la unua versio en Esperanto. Ekde majo en tiu jaro ekzistas grupo, kiu ludas dufoje

semajne. Unue estis Davido Diŝel el Lepsiko, kiu organizis la aferon. De januaro 2024 mi estas la organizanto. Mi ĝisdatigas la regularon kaj prizorgas nian apartan liston de pli ol 1.400 Esperantaj vortoj. Mi metas la sesiojn en Eventaservon, malfermas la Zumĉambron kaj la ludretejon. Kiel kutime en tiaj aferoj, estas kerno de ĉiamuloj, kiuj regule ludas, multaj eventualuloj, kaj konstanta eniro kaj eliro de novaj homoj. Eĉ nia prezidanto de LEK de tempo al tempo partoprenas, kromnome Filikso!

Por ĉiuj temas pri naŭdek minutoj da bonhumora, Esperantista etoso. Kompreneble kelkaj homoj estas pli konkuremaj ol aliaj, sed tio ne gravas por ĝui la tempon. Eblas priskribi la ludon kiel didaktikan. Oni devas esplori la sencon de vortoj kaj kiel karakterizi ideojn per vortoj. Tamen eblas ludi per tre simplaj ideoj kaj tiuj, kiuj ludas tiel, venkas same ofte kiel tiuj, kiuj emas kompliki la aferon. Estas relative simpla ludo por baznivelaĵ parolantoj de Esperanto. Por altniveluloj ofte aperas iu nova defio. Oni lernas novajn vortojn kaj ties diversajn kromsignifojn.

Nu, serĉu "kodnomojn" en Eventaservo. La ludo okazas laŭ brita horo dimanĉe je 20:30 kaj merkrede je 18:30.

Roberto Garcia

Pri bieroj en aprilo

En la angla ni havas multajn nomojn por bieroj: ale, lager, stout, porter, IPA, ktp. Aliaj lingvoj havas vortojn pliajn. Kion ili vere signifas, kaj kiel oni nomu ilin esperante? Tio estos temo por nia ĉeesta kunveno en aprilo.

La plano estas fulm-prelegoj: kelkaj uloj parolos dum 2-10 minutoj. Ni ne scias nun kiu parolos, sed espereble aperos multaj uloj kiuj pretigos vortojn pri iuj aferoj, kaj tio kondukos al plua diskuto. Se vi volas paroli, vi kunportu informojn al vi interesajn, eĉ se ili ne estas tute laŭ la temo.

Londona Esperanto-Klubo

La Londona Esperanto-Klubo (LEK) estas Esperanto-asocio en Londono (Britujo), kiu zorgas pri la disvastigo de Esperanto en Londono kaj organizas kulturen vivon por la komunumo parolanta Esperanton en Londono kaj ĉirkaŭe.

Lokoj kaj horaroj

LEK kutime kunvenas vendrede vespere. Kunvenoj je dua vendredo de monato estas surlokaj kaj okazas en nia kunvenejo en Highbury. Kunvenoj komenciĝas je 19.15h. Aliaj surlokaj kunvenoj okazas de tempo al tempo - por scii pli pri tiuj, bv. viziti la paĝon de eventoj ĉe nia retejo. La ceteraj vendredaj kunvenoj okazas kutime en la interreto per la apo Zoom, kun komenc-horo je la 19a. Ĉiuj klubanoj kaj vizitantoj, proksimaj kaj foraj, do havas eblon partopreni en la kluba vivo.

Novaj spektuntoj de la interretaj kunvenoj povas peti ligilon al sekva Zoom-renkontiĝo en tiu ĉi paĝo:
londonaesperantoklubo.com/zoom.

Nia kunvenejo

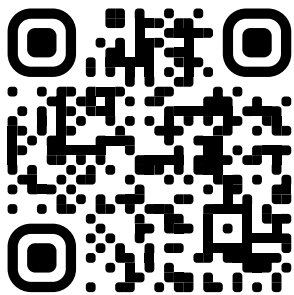
La kunvenejo troviĝas ĉe:

Highbury View
89 Ronalds Road
London
N5 1XQ

La ejo estas facile atingebla de la metrostacio Highbury & Islington. Temas pri pli-malpli 10-minuta piedirado. Atentu, ke **por eniri la ejon, oni bezonas enirkodon**. Se vi ne konas ĝin kaj intencas ĉeesti, bv. kontakti nin per la kontakto-paĝo en nia retejo por havi la kodon.

Por ĝisdata informo pri kiel atingi Highbury View, oni povas konsulti la retejon de TFL ĉe tfl.gov.uk/plan-a-journey.

Kontaktu nin

LEK retejo

Telegramo

Esperanto?

Esperanto is a "bridge" between different language communities, and a global community in itself - there are Esperanto speakers on all continents, who support and learn from each other. Because it does not belong to any country, it is equal and neutral.

Esperanto was created by taking common features from existing languages, and uniting them with consistent rules that allow a small set of words to provide a lot of expression. It was designed to be easy to learn, but capable of expressing any idea. Compared to other languages, you can be fluent in Esperanto with much less study.

Here is the first article of the *Universal Declaration of Human Rights*, in English and in Esperanto, both from the UN's official translations.

Article 1 All human beings are born free and equal in dignity and rights. They are endowed with reason and conscience and should act towards one another in a spirit of brotherhood.

Artikolo 1 Ĉiuj homoj estas denaske liberaj kaj egalaj laŭ digno kaj rajtoj. Ili posedas racion kaj konsciencon, kaj devus kondukti unu al alia en spirito de frateco.

Some quick facts:

- You will always know the type of any Esperanto word from its ending. If you want to use a word as a different type (e.g. turn a noun into an adjective) you can just change the ending.
- A word's core meaning never changes. Once you learn a word, you will always know what it means. Many words are built from other words - and if you need a word that doesn't exist, you can make it.
- If you want to learn about grammar, Esperanto will make it easy. But if you don't want to, you don't need to. Everything in the language means something, nothing is there just for grammatical reasons.

To start learning now, here's a website which will give you a tour of the language very quickly, and then offer some ideas about how to continue. One of the best ways is by joining the courses given by the London Esperanto Club.

Se vi volas kontribui ion al la Bulteno, bonvolu kontakti Phil aŭ la klubon. Troviĝas formularo ĉe la kluba retejo se vi ne scias kontaktdetalojn.